

BỘ KẾ HOẠCH VÀ ĐẦU TƯ BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
VIỆN NGHIÊN CỨU QUẢN LÝ KINH TẾ TRUNG ƯƠNG

NGUYỄN THỊ THANH MAI

**HOÀN THIỆN QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI THU-CHI
NGÂN SÁCH CỦA THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

Hà Nội- Năm 2017

BỘ KẾ HOẠCH VÀ ĐẦU TƯ BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
VIỆN NGHIÊN CỨU QUẢN LÝ KINH TẾ TRUNG ƯƠNG

NGUYỄN THỊ THANH MAI

**HOÀN THIỆN QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI THU-CHI
NGÂN SÁCH CỦA THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 62 34 04 10

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:
PGS.TS. NGUYỄN ĐÌNH TÀI

Hà Nội- Năm 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận án là công trình nghiên cứu khoa học của riêng tôi. Luận án đã sử dụng các số liệu có nguồn gốc rõ ràng, được công bố theo đúng quy định trong quá trình nghiên cứu. Những kết quả nghiên cứu mà luận án đạt được là do tôi tự tìm hiểu, phân tích một cách trung thực, khách quan.

Tác giả

Nguyễn Thị Thanh Mai

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập và hoàn thành luận án, tôi đã nhận được rất nhiều sự quan tâm, giúp đỡ, động viên của gia đình, đồng nghiệp, quý Thầy cô, và Ban lãnh đạo Viện Nghiên cứu quản lý kinh tế Trung ương, Ban lãnh đạo Trung tâm Tư vấn quản lý và Đào tạo. Với lòng biết ơn, tôi xin được gửi lời cảm ơn chân thành tới gia đình, đồng nghiệp, quý Thầy cô và Ban lãnh đạo Viện Nghiên cứu quản lý kinh tế Trung ương, Ban lãnh đạo cùng tập thể nhân viên Trung tâm Tư vấn quản lý và Đào tạo. Tôi xin chân thành cảm ơn thầy giáo hướng dẫn PGS.TS. Nguyễn Đình Tài đã tận tình giúp đỡ tôi trong công tác nghiên cứu khoa học và hoàn thiện luận án.

Tôi xin cảm ơn lãnh đạo các doanh nghiệp; cán bộ, công chức Cục thuế thành phố Hải Phòng; cán bộ, công chức Sở Tài chính Hải Phòng; cán bộ, công chức Thanh tra thành phố Hải Phòng; cán bộ, công chức Sở Kế hoạch và Đầu tư; cán bộ, công chức Cục Thống kê Hải Phòng....đã nhiệt tình giúp đỡ tôi trong quá trình điều tra lấy số liệu và thông tin về công tác quản lý thu-chi ngân sách của thành phố Hải Phòng.

Một lần nữa tôi xin trân trọng cảm ơn tới tất cả mọi người đã nhiệt tình giúp đỡ, động viên tôi hoàn thành luận án này.

Hà Nội, ngày tháng năm 2017

Tác giả luận án

Nguyễn Thị Thanh Mai

MỤC LỤC

	Trang
MỤC LỤC	i
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT TIẾNG VIỆT	v
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT TIẾNG ANH	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG	vii
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ	viii
PHẦN MỞ ĐẦU	1
CHƯƠNG 1-TỔNG QUAN CÁC NGHIÊN CỨU VỀ QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI THU-CHI NGÂN SÁCH ĐỊA PHƯƠNG	5
1.1. Tổng quan các công trình nghiên cứu đã công bố liên quan đến quản lý nhà nước đối với thu-chi ngân sách địa phương	5
<i>1.1.1. Tổng quan các công trình nghiên cứu đã công bố ở nước ngoài liên quan đến quản lý nhà nước đối với thu-chi ngân sách địa phương</i>	5
<i>1.1.2. Tổng quan các công trình nghiên cứu đã công bố ở trong nước liên quan đến quản lý nhà nước đối với thu-chi ngân sách địa phương</i>	9
<i>1.1.3. Những vấn đề thuộc đề tài Luận án chưa được các công trình đã công bố nghiên cứu giải quyết</i>	23
<i>1.1.4. Những vấn đề trọng tâm Luận án sẽ tập trung nghiên cứu giải quyết</i>	23
1.2. Phương hướng giải quyết các vấn đề nghiên cứu của Luận án	24
<i>1.2.1. Mục tiêu nghiên cứu đề tài Luận án và câu hỏi nghiên cứu</i>	24
<i>1.2.2. Đối tượng nghiên cứu và giới hạn phạm vi nghiên cứu</i>	25
<i>1.2.3. Cách tiếp cận và phương pháp nghiên cứu</i>	25
CHƯƠNG 2-CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI	28

VỚI THU-CHI NGÂN SÁCH ĐỊA PHƯƠNG	
2.1. Cơ sở lý luận về quản lý nhà nước đối với thu-chi ngân sách địa phương	28
<i>2.1.1. Ngân sách nhà nước và thu – chi ngân sách địa phương</i>	28
<i>2.1.2. Quản lý nhà nước đối với thu- chi ngân sách địa phương</i>	45
2.2. Kinh nghiệm về quản lý nhà nước đối với thu-chi ngân sách của một số địa phương	66
<i>2.2.1. Kinh nghiệm của thành phố Hồ Chí Minh</i>	66
<i>2.2.2. Kinh nghiệm của thành phố Đà Nẵng</i>	67
<i>2.2.3. Kinh nghiệm chống thất thu thuế của thành phố Bắc Kinh, Trung Quốc</i>	68
<i>2.2.4. Bài học kinh nghiệm cho thành phố Hải Phòng</i>	69
CHƯƠNG 3- THỰC TRẠNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI THU-CHI NGÂN SÁCH CỦA THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG	71
3.1. Khái quát tình hình phát triển kinh tế – xã hội của thành phố Hải Phòng	71
<i>3.1.1. Tiềm năng, thế mạnh trong phát triển kinh tế của thành phố Hải Phòng</i>	71
<i>3.1.2. Cơ cấu kinh tế và đặc điểm của nền kinh tế thành phố Hải Phòng</i>	73
3.2. Kết quả thu – chi ngân sách của thành phố Hải Phòng	76
<i>3.2.1. Kết quả thu ngân sách của thành phố Hải Phòng</i>	76
<i>3.2.2. Kết quả chi ngân sách của thành phố Hải Phòng</i>	79
<i>3.2.3. Cân đối thu-chi ngân sách của thành phố Hải Phòng</i>	82
3.3. Thực trạng quản lý nhà nước đối với thu – chi ngân sách của thành phố Hải Phòng	82
<i>3.3.1. Ban hành các văn bản pháp luật về thu-chi ngân sách địa phương của chính quyền thành phố Hải Phòng</i>	82

3.3.2. Tổ chức quá trình thu-chi ngân sách của thành phố Hải Phòng	88
3.3.3. Kiểm tra, giám sát quá trình thu-chi ngân sách của thành phố Hải Phòng	100
3.4. Đánh giá quản lý nhà nước đối với thu – chi ngân sách của thành phố Hải Phòng	101
3.4.1. Thành công	102
3.4.2. Hạn chế	103
3.4.3. Nguyên nhân của hạn chế	106
CHƯƠNG 4-GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI THU-CHI NGÂN SÁCH CỦA THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG	111
4.1. Phương hướng hoàn thiện quản lý nhà nước đối với thu - chi ngân sách của thành phố Hải Phòng đến năm 2025	111
4.1.1. Bối cảnh và các yếu tố ảnh hưởng tới thu-chi ngân sách và quản lý nhà nước đối với thu-chi ngân sách của thành phố Hải Phòng từ nay đến năm 2025	111
4.1.2. Đổi mới quan điểm và phương hướng hoàn thiện quản lý nhà nước đối với thu – chi ngân sách của thành phố Hải Phòng đến năm 2025	124
4.2. Các giải pháp hoàn thiện quản lý nhà nước đối với thu – chi ngân sách của thành phố Hải Phòng đến năm 2025	128
4.2.1. Ban hành, sửa đổi, hoàn thiện các quy định của thành phố về thu-chi ngân sách địa phương và quản lý nhà nước đối với thu-chi ngân sách địa phương	128
4.2.2. Nâng cao chất lượng xây dựng dự toán ngân sách địa phương	130

<i>4.2.3. Nâng cao năng lực quản lý của người lãnh đạo, trình độ chuyên môn của cán bộ, công chức trong bộ máy quản lý nhà nước</i>	131
<i>4.2.4. Tăng cường công khai, minh bạch trong quản lý nhà nước đối với thu-chi ngân sách địa phương</i>	133
<i>4.2.5. Tăng cường và nâng cao chất lượng thanh tra, kiểm tra, giám sát thực hiện thu – chi ngân sách địa phương</i>	134
<i>4.2.6. Tăng cường sự phối hợp giữa các cấp, các ngành và các đơn vị trong công tác quản lý, điều hành thu-chi ngân sách địa phương</i>	136
<i>4.2.7. Có hình thức khen thưởng, vinh danh và xử phạt thỏa đáng; nâng cao hiệu lực của các văn bản pháp luật</i>	139
<i>4.2.8. Đề cao vai trò giám sát của người dân</i>	140
<i>4.2.9. Tuyên truyền, nâng cao nhận thức và trách nhiệm của các đối tượng quản lý</i>	141
<i>4.2.10. Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý điều hành ngân sách địa phương</i>	141
4.3. Kiến nghị với cơ quan trung ương	142
<i>4.3.1. Kiến nghị với Quốc hội</i>	142
<i>4.3.2. Kiến nghị với Chính phủ</i>	144
<i>4.3.3. Kiến nghị với Thủ tướng Chính phủ</i>	144
<i>4.3.4. Kiến nghị với Bộ Kế hoạch và Đầu tư</i>	145
<i>4.3.5. Kiến nghị với Bộ Tài chính, Tổng cục thuế</i>	145
KẾT LUẬN	146
DANH MỤC CÔNG TRÌNH CÔNG BỐ CỦA TÁC GIẢ	149
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	150
PHỤ LỤC	160

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT TIẾNG VIỆT

Từ viết tắt	Cụm từ tiếng Việt
DN	Doanh nghiệp
DNNN	Doanh nghiệp nhà nước
DT	Dự toán
DTNS	Dự toán ngân sách
ĐP	Địa phương
ĐTNN	Đầu tư nước ngoài
ĐTPT	Đầu tư phát triển
ĐTXDCB	Đầu tư xây dựng cơ bản
GTGT	Giá trị gia tăng
HĐND	Hội đồng nhân dân
KT-XH	Kinh tế-Xã hội
KH	Kế hoạch
QLNN	Quản lý nhà nước
NS	Ngân sách
NSNN	Ngân sách nhà nước
NSTW	Ngân sách trung ương
NSDP	Ngân sách địa phương
NXB	Nhà xuất bản
TCC	Tài chính công
TNCN	Thu nhập cá nhân
TNDN	Thu nhập doanh nghiệp
TP	Thành phố
TTĐB	Tiêu thụ đặc biệt
TSCĐ	Tài sản cố định
UBND	Ủy ban nhân dân
XDCB	Xây dựng cơ bản

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT TIẾNG ANH

Từ viết tắt	Cụm từ tiếng Anh	Cụm từ tiếng Việt
GDP	Gross Domestic Product	Tổng sản phẩm trong nước
GRDP	Gross Regional Domestic Product	Tổng sản phẩm trên địa bàn